

CVIČNÝ TEST č. 1 z českého jazyka

U každé z vět v úkolech č. 1–14 rozhodni, zda je napsána bez pravopisné nebo mluvnické chyby:

1. a) ano – b) ne *Lovec střelil divoké kachny nad močáli.*
2. a) ano – b) ne *Byl jsem v kině na filmu Nejasná zpráva o konci světa.*
3. a) ano – b) ne *Procházeli jsme úzkou stezkou.*
4. a) ano – b) ne *Na louce se třpytí ranní rosa.*
5. a) ano – b) ne *Ulicemi Prahy procházeli tisíce turistů.*
6. a) ano – b) ne *Dívky byly propuštěny z nemocničního léčení.*
7. a) ano – b) ne *Děti navštívily své rodiče, ti však nebyli doma.*
8. a) ano – b) ne *Chirurgové by měli jenom operovat a léčit, nezabývat se ani dokumentací ani papírováním.*
9. a) ano – b) ne *Jsou takoví lidé, kteří na jednu miskou vah dají všechny lidské aktivity a na druhou přírodu.*
10. a) ano – b) ne *Jako by už nevnímali všudypřítomný hluk, paržžané sedí u stolků, baví se a popíjejí.*
11. a) ano – b) ne *Vzala si na ples bliskavé šperky.*
12. a) ano – b) ne *Plýval jídlem a pitím.*
13. a) ano – b) ne *Je to stavba, na niž pracovaly stovky lidí a k niž přiváželi vlaky tuny materiálu.*
14. a) ano – b) ne *Vzpomínal na ty, jenž mu byli blízcí.*
15. Která z následujících vět je napsána spisovnou češtinou?
a) Máme nově vymalovanéj dům. b) Na náměstí sou postavené kašny.
c) Znáš nějakýho známýho spisovatele? d) Čistili ulice brzy ráno.
16. Ve které z následujících vět je nevyjádřený podmět?
a) Choval se přátelsky. b) Žena přemluvila svého muže ke koupi auta.
c) Zahradník pokropil květiny. d) Lékař doporučil mé matce pobyt v lázních.
17. Který z následujících podmětů lze doplnit do věty tak, aby byla gramaticky správně?
_____ musely odstoupit ze svých požadavků.
a) moji rodiče, b) učitelé,
c) kamarádky d) Honza s Pavlem.
18. Ve které z následujících vět jsou pouze slova ohebná?
a) Otec ukázal pocestnému cestu. b) Náš pes má boudu na zahradě.
c) Někdo z vás to musí udělat. d) Nikdy jsem se s ním už nesetkala.

19. Ve které z následujících vět není trpný rod?
a) *Prál si, aby se mu narodil syn.* b) *Byli jsme srdečně přivítáni našimi přáteli.*
c) *Přišli se nás zeptat na náš názor.* d) *Matka se rozplakala.*
20. Která z následujících skupin slov se nedá stupňovat?
a) *hezký, dlouhý, snadný, všestranný,* b) *klidný, úzký, kající, dobrý,*
c) *milý, hospodárny, těžký, malátný,* d) *pracující, medvědí, zpívající, psí.*
21. Ve kterém z následujících souvětí není chyba v interpunkci?
a) *Kam nechodí slunce, chodí lékař.*
b) *Když je hra nejlepší přestaň.*
c) *Ačkoliv bylo, nepříznivé počasí, šli na procházku.*
d) *Třebaže, již bylo léto ještě nebyla u vody.*
22. Ve které z následujících vět je podmětem číslovka?
a) *Číslo tři vděčí za svou oblibu nejspíše pověrčivosti.*
b) *Podstatné jméno srdce je osmdesátým nejužívanějším slovem v našem jazyce.*
c) *Takové množství ovoce se nevejde do čtyř sklenic, musíš jich připravit nejméně osm.*
d) *V lidové slovesnosti představuje trojka typický baladický a motivický prvek.*
23. Která z následujících vět je věta dvojčlenná?
a) *Dostal ode mě k narozeninám štěně.* b) *Včera celý den pršelo.*
c) *Jirku během celé dovolené bolelo v krku.* d) *Zítřka se bude brzy smrákat.*
24. Která z následujících vět vedlejších je podmětná?
a) *Ukázalo se, že si Eva přivezla ten nejlepší dárek.*
b) *Dobíral si ji tak, aby to postřehl i její manžel.*
c) *Pokud jde o zaměstnání, jsem docela spokojená.*
d) *Vystoupíš-li ještě výš, budeš mít celý kraj jako na dlani.*
25. Které z následujících slov je antonymem ke slovu široký?
a) *hubený,* b) *tenký,* c) *úzký,* d) *chudý.*
26. Které z uvedených citoslovce má v následující větě funkci předmětu?
a) *Jeho kšáá kšáá na husy neplatilo.* b) *Žába žbluňk do rybníka.*
c) *Jirkův pokřik hurá zněl celým lesem.* d) *Slyšeli jsme jen komáří bzzz.*
27. Které z následujících přísloví je napsáno správně?
a) *Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.*
b) *Tak dlouho chodil s hrncem pro vodu, až mu hrnec spadl.*
c) *Nechval dne před nocí.*
d) *Kovářova kobylna chodí obuta.*
28. Ve kterém z následujících slov se musí vyslovit obě zdvojené hlásky tak, aby byl význam slova jednoznačný?
a) *denní,* b) *nejjasnější,* c) *oboustranný,* d) *ranní.*
29. Které z následujících slov čteme stejně, jako píšeme?
a) *let,* b) *lež,* c) *odpověď,* d) *hrdlořez.*

30. Které z následujících slov patří do spisovné češtiny?
a) študovat, b) odfláknout, c) matika, d) sepisovat.

Text pro úkoly č. 31–33:

Rosenheim vezme vehementně za kliku a vrazí do třídy v pevném přesvědčení, že bude legrace. Halasí:

„Nákej blbeček nám tu pod voknem hvízdal. Tak jsem vzal šutr...“ Rosenheima zarazí nezvyklé ticho. Všichni spolužáci sedí s rukama za zády, hlavy obrácené k němu, a od katedry ho k sobě střídým, ale nekompromisním pohybem ukazováku zve cizí vojenský činitel.

Rosenheim jde uličkou k němu, ale ještě neztratil glanc, ještě se usmívá.

„Jak se jmenuješ, chlapče?“ zeptá se učitel celkem mírně.

„Rosenheim.“

„Jdeš pozdě, Rosenheime, víš o tom?“

„Vo fous,“ ohradí se tázaný. Třída se tomu chce zasmát, ale Hnízdo to jediným přejezdem svých očí v zárodku potlačí. Učitel pohlédne na své letecké hodinky s fosforovými číslicemi v černém poli a řekne: „O čtyři a půl minuty.“ Pak učitelova chlupatá ruka sáhne na stůl pro něco, co tu nebývalo. Je to rákoska.

31. Které z následujících tvrzení nevyplývá z uvedeného textu?
a) Rosenheim přišel pozdě do školy, protože zaspal.
b) Za svou drzost a pozdní příchod bude Rosenheim zřejmě potrestán.
c) Rosenheim je překvapený nezvyklým tichem a klidem, které jsou ve třídě.
d) Hnízdo je přísný, tvrdý a nekompromisní učitel.
32. Které z následujících slov nepatří do spisovné češtiny?
a) katedra, b) činitel, c) chlupatý, d) šutr.
33. K jakému slohovému útvaru patří tento úryvek?
a) odborný popis, b) vypravování, c) úvaha, d) charakteristika.

Text pro úkoly č. 34–36:

JULIE Tisíckrát dobrou noc! (Odejde)

ROMEO Tisíckrát zlá je noc, když tvoje záře zmizela! K lásce, jak žákům od knih, jde se lehce, od ní, jak do školy, se však už nechce.

JULIE (se vrací k oknu) Romeo, slyšíš! – Proč ho neumím potichu jako lovec přivábit! Hlídkají mě, a to mi škrtí hlas, jinak bych rozezněla ozvěnu, až chraptěla by hůř než moje hrdlo voláním: Romeo, můj Romeo!

ROMEO Duše mé duše volá moje jméno. Noční hlas milenců zní stříbrně jak nejněžnější hudba.

JULIE Romeo!

34. Odkud je nejspíše vybrán tento úryvek?
a) román, b) báseň, c) divadelní hra, d) bajka.

35. Kdo je autorem této ukázky?
a) Jan Otčenášek, b) William Shakespeare,
c) Honoré de Balzac, d) G. B. Shaw.

36. Které z následujících slovních spojení z textu představuje personifikaci?
a) *k lásce, jak žákům od knih, jde se lehce,*
b) *jinak bych rozezněla ozvěnu, až chraptěla by hůř než moje hrdlo,*
c) *Romeo, můj Romeo,*
d) *noční hlas milenců zní stříbrně jak nejněžnější hudba.*

Text pro úkoly č. 37–40:

Vysoko nad propastí, v které pluly cáry mlh, visel Prometheus mezi nebem a zemí, ale nepokořil se, neprosil Dia o milost.

Když Zeus viděl, že Prometheus neprosí o milost a že hrdě nese svůj osud, vyslal za Prometheem na Kavkaz obrovského orla. Orel přilétal každého dne k upoutanému Prometheovi, trhal mu ostrým zobanem játra z těla a živil se jimi. V noci játra Prometheovi znovu narůstala a orel měl ráno připravenou novou potravu. K takovému trápení ____ Zeus Promethea navěky. Uplynulo mnoho let, ale Prometheus se nepodrobil.

Po staletích, která Prometheus prožil v mukách a osamění, spatřil hrdinu připoutaného ke kavkazské skále Herakles, syn Dia, vládce bohů. Právě přilétal orel, aby se nasytil. Herakles odložil kyj, napjal luk, namířil a jedinou ranou zabil zlého dravce. Potom rozdrtil Prometheovy okovy a daroval mu svobodu. Aby však byl Zeus usmířen a splnila se jeho kletba, musil Prometheus nosit železný prsten, v němž byl zachycen kousek kamene z kavkazské skály. Tak byl Prometheus navěky připoután, jak Zeus určil.

A od těch dob nosí lidé prsteny s kamenem na památku Prometheova činu. Nosí je dodnes, i když už dávno zapomněli na Promethea, který se nechtěl pokořit před bohy a v neštěstí stál věrně při lidech.

37. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?
a) Prometheus mnohokrát prosil Dia o milost a o odpuštění svých činů.
b) Uplynulo jen pár dnů a Prometheus byl vysvobozen Dioovým synem Heraklem.
c) Na památku Prometheova hrdinství nosí lidé prsten se skličkem.
d) Každý den po staletí přilétal k Prometheovi velký orel, který se živil jeho játry.
38. Které sloveso se nejvíce hodí na vynechané místo v textu?
a) zanechal, b) odsoudil, c) přiměl, d) soudil.
39. Odkud je vybrán úryvek?
a) řecká mytologie, b) pohádka, c) pověst, d) povídka.
40. Které z následujících tvrzení není pravdivé?
a) Železným prstenem se vsazeným kamenem byl Prometheus navěky připoután ke kletbě, kterou mu Zeus určil.
b) Prometheus byl na kavkazské skále připoután po staletí.
c) Prometheus se nakonec před bohy pokořil a odprosila je.
d) Promethea z jeho utrpení vysvobodil Diův syn Herakles.

Text pro úkoly č. 41–42:

<i>Tvou krásu rád mám I tvůj stín. Bojím se, jen se neporaň, sám natrhám ti ostružin dlaň plnou, plničkou tvou dlaň.</i>	<i>Minulo léto, stýská se, myslím si často, ještě teď, škoda, když člověk propase ty chvíle... Voněl les a _____.</i>
--	---

41. Jaké rýmové schéma se uplatňuje v této básni?

a) střídavý rým,	b) sdružený rým,
c) obkročný rým,	d) nepravidelný rým.

42. Podle rýmové shody i podle smyslu vyber vhodné zakončení básně.

a) šed',	b) plet',	c) chut',	d) sed'.

Text pro úkoly č. 43–44:

*Když měli Kocourkovští novou radnici z krku, každý si doma potajmu pod peřinou oddychl.
Ale že jim blaho města skutečně leželo na srdci, starali se dál jako kvočny o prospěch obce i jejích
obyvatel.*

*A při tom starání jim padla do oka obecní louka, která nic nevynášela a ležela si jako prase
na krmníku spokojeně ladem. Jelikož celé obecní zastupitelstvo mělo na paměti, že přicházejí
zlé časy a že je třeba vždycky pamatovat na zadní kolečka, usnesli se, že ten ouhor převede do své
péče a oseje obec, aby občané nemuseli v čas nouze pískat kudlu nebo louskat šváby.*

Čím však pole osít?

*Tady je opravdu každá dobrá rada drahá! Obilí je věc obyčejná a k dostání téměř na kaž-
dém rohu. Bylo by třeba vyšpekulovat něco znamenitějšího.*

43. Na základě uvedeného textu urči, jak se asi jmenuje pohádka, ze které je úryvek.

a) Kočkov,	b) Kocourkov,	c) Kocourov,	d) Kocuří.

44. Které z následujících slov je antonymem ke slovu *nevynášela*?

a) vydělávala,	b) nenesla,	c) neprosperovala,	d) snášela.